

ALGEMENE VERKOOP-, LEVERINGS- EN BETALINGSVOORWAARDEN
van ENSO “Eerste Nederlandse Sproei-Ontlaking”, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en
Fabrieken Zuid Limburg onder nummer 14094708.

Verklaring van de in deze Algemene Voorwaarden gehanteerde begrippen:

ENSO	:	de eenmanszaak gedreven door J. van Holten, geboren te Soest op 19-08-1959 en zaakdoende te 6101 XK Echt (L.) aan de Voltaweg met no. 31, hal 2, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel voor Zuid-Limburg onder nummer 14094708 en die te dezer zake optreedt als Opdrachtnemer in de rechtsverhouding tot zijn Opdrachtgever(s) zoals hierna nader gedefinieerd;
Opdrachtgever	:	iedere rechtspersoon, personenassociatie, personenvennootschap danwel natuurlijke persoon die rechtstreeks met ENSO individuele overeenkomsten van opdracht aangaat; de in deze definitie bedoelde rechtspersoon, personenassociatie, personenvennootschap of natuurlijke persoon wordt in de individuele overeenkomsten van opdracht ook ‘Opdrachtgever’ genoemd;
Opdracht of overeenkomst	:	iedere schriftelijke, elektronische of telefonische (mogelijk gevolgd door een schriftelijke bevestiging) projectopdracht tot het aangaan van een individuele overeenkomst van opdracht gesloten tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.

I. Algemeen.

1. Deze Algemene Verkoop-, Leverings- en Betalingsvoorwaarden (hierna te noemen: “voorwaarden”) zijn van toepassing op alle aanbiedingen, aanvragen, opdrachten (waaronder aanvullende en vervolgsafspraken begrepen worden).
2. Partijen sluiten hierbij iedere mogelijke toepasselijkheid van door of vanwege Opdrachtgever gehanteerde algemene inkoopvoorwaarden uit.
3. Woorden in enkelvoud hebben ook betrekking op het meervoud en vice versa indien de context waarin zij gebruikt worden dit met zich brengt.

II. Offerte.

1. De offerte wordt schriftelijk uitgebracht, behoudens spoedeisende omstandigheden.
2. In de schriftelijke offerte wordt onder meer aangegeven:
  - a. een omschrijving van de opdracht;
  - b. volgens welke – eventuele – tekeningen, technische omschrijvingen cum annexis de opdracht zal worden uitgevoerd;
  - c. het tijdstip van aanvang van de opdracht;
  - d. de termijn waarbinnen normaliter de opdracht zal worden opgeleverd;
  - e. de prijs van de in de offerte omschreven opdracht, de omzetbelasting daarin niet

- begrepen. Opdrachtnemer vermeldt in de offerte afzonderlijk het bedrag van de verschuldigde omzetbelasting;
- f. of betaling van de opdracht in termijnen zal plaatsvinden;
  - g. de toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden op de offerte en op de daaruit voortvloeiende overeenkomst van opdracht.
3. De termijn waarbinnen de opdracht zal worden opgeleverd wordt bepaald door hetzij een bepaalde dag, hetzij een aantal werkbare werkdagen te noemen.
  4. De offerte wordt gedagtekend en geldt ingaande die dag gedurende dertig dagen.
  5. De offerte dient vergezeld te gaan van een exemplaar van deze algemene voorwaarden.
  6. Tekeningen, technische omschrijvingen c.a. die door Opdrachtnemer of in zijn opdracht vervaardigd zijn, blijven eigendom van Opdrachtnemer. Zij mogen niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte te verkrijgen. Zij mogen evenmin worden gekopieerd of anderszins vermenigvuldigd. Indien geen opdracht wordt verleend dienen deze bescheiden binnen 14 (zegge: veertien) dagen na een daartoe door Opdrachtnemer gedaan verzoek franco aan hem te worden teruggezonden.
  7. Wanneer de offerte niet wordt geaccepteerd, is Opdrachtnemer gerechtigd de kosten die gemoeid zijn met de totstandbrenging van de offerte aan degene op wiens verzoek hij de offerte uitbracht in rekening te brengen, indien

hij zulks voor het uitbrengen van de offerte heeft bedongen.

III. Toepasselijkheid.

1. Door ondertekening van de offerte, overeenkomst of een opdrachtbevestiging verklaart Opdrachtgever bekend te zijn met deze voorwaarden en ermee akkoord te gaan, dat deze voorwaarden deel uitmaken van de desbetreffende offerte, overeenkomst of opdrachtbevestiging alsook vóór het sluiten van de overeenkomst een exemplaar van deze voorwaarden te hebben ontvangen.
2. Van iedere opdracht wordt uitsluitend en zulks op projectbasis een afzonderlijke, individuele overeenkomst van opdracht gesloten.
3. In het geval dat geen schriftelijke overeenkomst terzake is gesloten, is het bepaalde in deze voorwaarden onverkort van kracht op de rechtsverhouding tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.
4. Wijzigingen in deze voorwaarden dienen door beide partijen uitdrukkelijk en schriftelijk te zijn bevestigd.
5. Indien één of meerdere der bepalingen in deze voorwaarden nietig zijn of vernietigd mochten worden blijven de overige bepalingen van deze algemene voorwaarden volledig van toepassing. Partijen zullen alsdan in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige c.q. vernietigde bepalingen overeen te komen, waarbij indien en voor zoveel mogelijk het doel en de strekking van de oorspronkelijke bepaling in acht worden genomen.

IV. Totstandkoming van de Overeenkomst.

1. Alle aanbiedingen en prijsopgaven, op welke wijze en door welke persoon ook gedaan, zijn steeds vrijblijvend en worden gedaan op basis van de op het tijdstip van de overeenkomst geldende prijzen en specificaties, tenzij uitdrukkelijk anders schriftelijk is vermeld.
2. De overeenkomst komt tot stand op het moment dat de door Opdrachtgever ondertekende opdrachtbevestiging of overeenkomst door Opdrachtnemer retour is ontvangen.
3. De overeenkomst komt mede tot stand op het moment dat de opdracht mondeling door Opdrachtnemer wordt bekrachtigd en door Opdrachtnemer reeds een aanvang met de werkzaamheden is genomen; voorbereidende werkzaamheden worden hieronder uitdrukkelijk begrepen. In een geval als in de vorige volzin omschreven dient Opdrachtgever te bewijzen

dat er geen sprake is van (de totstandkoming van) een overeenkomst terzake.

4. De schriftelijke danwel mondelinge bevestiging is altijd gebaseerd op de ten tijde daarvan door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verstrekte informatie. De bevestiging wordt geacht de overeenkomst juist en volledig weer te geven.
5. Ingeval van een mondelinge aanvaarding zijdens de Opdrachtgever van de offerte c.q. opdracht door Opdrachtgever komt er nimmer een overeenkomst in de zin van deze voorwaarden tot stand.
6. Opdrachtnemer behoudt zich het recht voor een overeenkomst, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, te ontbinden zonder gerechtelijke tussenkomst, zulks ter beoordeling van Opdrachtnemer, indien van een genoegzame kredietwaardigheid van de Opdrachtgever niet is gebleken, zonder gehoudenheid van Opdrachtnemer tot nakoming van het overige en/of enige schadevergoeding terzake.

V. Contractsduur en uitvoeringstermijn.

1. De overeenkomst tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever wordt te allen tijde aangegaan voor een bepaalde tijd op projectbasis, zoals deze nader door partijen uitdrukkelijk en schriftelijk wordt overeengekomen.
2. Is binnen de looptijd van de hiervoor in lid 1. bedoelde opdracht voor de voltooiing van bepaalde werkzaamheden een termijn overeengekomen, dan is dit nimmer een fatale termijn. Bij overschrijding van de uitvoeringstermijn dient de Opdrachtgever Opdrachtnemer derhalve schriftelijk in gebreke te stellen en een redelijke termijn waarbinnen de overeengekomen werkzaamheden alsnog dienen te zijn opgeleverd.
3. In aanvulling op het bepaalde in lid 2 hiervoor, is tevens het terzake in art. VIII. hierna bepaalde van toepassing.

VI. Algemene aansprakelijkheid van Opdrachtgever.

Opdrachtgever draagt de verantwoordelijkheid voor de door of namens hem voorgeschreven werkwijzen, daaronder begrepen de invloed, die daarop door de Opdrachtnemer uit te voeren (chemische) behandelingen wordt cq. kan worden uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.

VII. Aansprakelijkheid Opdrachtnemer.

1. Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de overeenkomst of de wet is Opdrachtnemer aansprakelijk voor schade aan het werk, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan Opdrachtnemer in verband met de aard van het werk geen passende maatregelen heeft behoeven te nemen en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
2. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan andere werken en eigendommen van Opdrachtgever voor zover deze door de uitvoering van het werk is toegebracht en te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van of vanwege Opdrachtnemer of zijn leveranciers.
3. Indien Opdrachtnemer aansprakelijk is en er aan één of meerdere van de hierna genoemde exoneratieclausules rechtens geen betekenis mocht toekomen en/of er desondanks op Opdrachtnemer enige aansprakelijkheid mocht rusten uit welke hoofde dan ook, dan is deze aansprakelijkheid te allen tijde beperkt tot de directe schade die Opdrachtgever mocht lijden en wel tot:
  - a. maximaal 50% (vijftig procent) van het bedrag van de laatste factuur van de Opdrachtnemer, of;
  - b. bij levering in gedeelten cq. separate diensten c.q. werken, het afzonderlijke laatste factuurbedrag, of bij gebreke daarvan, de nog niet door of vanwege het betreffende Opdrachtnemer gefactureerde ter zake van het desbetreffende goed c.q. dienst c.q. werk of;
  - c. het bedrag dat door de desbetreffende assuradeur(s) wordt gedekt, indien en voorzover daarvoor verzekering is verleend en het/de uitkeringsbedrag (en) meer bedraagt/bedragen dan het laatste factuurbedrag, zoals bedoeld in onderdeel a. en b. van dit lid verminderd met het eigen risico.
4. Onder directe schade wordt uitdrukkelijk en uitsluitend verstaan:
  - a. de redelijke kosten die Opdrachtgever zou moeten maken om Opdrachtnemer aan de desbetreffende overeenkomst te laten beantwoorden, waarbij juridische kosten uitdrukkelijk zijn uitgesloten. De schade wordt echter niet vergoed indien Opdrachtgever de overeenkomst geheel of gedeeltelijk heeft ontbonden dan wel heeft opgezegd;
  - b. de redelijke kosten, met uitzondering van juridische kosten, gemaakt ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade, voor zover de vaststelling betrekking heeft op directe schade in de zin van de desbetreffende overeenkomst;
  - c. de redelijke kosten, met uitzondering van juridische kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover Opdrachtgever aantoonbaar dat deze kosten hebben geleid tot beperking van directe schade in de zin van de desbetreffende overeenkomst.
3. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor nadelige (financiële) consequenties voor de Opdrachtgever als gevolg van het opschorten van het uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden.
4. Opdrachtnemer kan niet aansprakelijk worden gesteld ter zake van door Opdrachtgever en/of derden geleden en/of te lijden indirecte en/of gevolgschade, tenzij er in hoogste ressort of krachtens onherroepelijk geworden vonnis, sprake is van bewezen opzet en/of roekeloosheid zijdens Opdrachtnemer.
5. Opdrachtnemer aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van onjuiste en/of onvolledige gegevens afkomstig van Opdrachtgever.
6. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor alle aanspraken van derden, medewerkers van Opdrachtgever daaronder begrepen, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke het gevolg is van het handelen of het nalaten van (medewerkers van) Opdrachtgever of van onveilige situaties in diens organisatie.

VIII. Uitvoeringsduur, uitstel van oplevering en schadevergoeding wegens te late oplevering.

1. Levertijden en prestatietijden worden steeds bij benadering aangegeven en gelden niet als fatale termijn, tenzij de aard van de prestaties anders bepalen.
2. De prestatietijd is gebaseerd op de ten tijde van het sluiten van de overeenkomst geldende omstandigheden. Indien vertraging is ontstaan ten gevolge van wijziging van bedoelde omstandigheden, wordt de prestatietijd voor zover nodig dienovereenkomstig verlengd.
3. Onverminderd het hiervoor bepaalde met betrekking tot de prestatietijd, wordt de prestatietijd verlengd met de duur van de vertraging, die aan de zijde van Opdrachtnemer ontstaat ten gevolge van de niet voldoening door de Opdrachtgever aan enige uit de overeenkomst voortvloeiende verplichting of van hem te verkrijgen

medewerking met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst.

4. Indien de termijn, waarbinnen de opdracht zal worden opgeleverd, is uitgedrukt in werkbare werkdagen, wordt onder werkdag verstaan een kalenderdag, tenzij deze valt op een algemeen of ter plaatse van het werk erkende, of door de overheid dan wel bij of krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, vakantiedag of andere niet individuele vrije dag. Werkdagen, respectievelijk halve werkdagen, worden als onwerkbaar beschouwd, wanneer daarop door niet voor rekening van Opdrachtnemer komende omstandigheden gedurende ten minste vijf uren, respectievelijk ten minste twee uren, door of vanwege Opdrachtnemer of machines niet kan worden gewerkt.
5. Als de oplevering van het werk / de opdracht zou moeten geschieden op een dag die niet een werkdag is zoals omschreven in het eerste lid, geldt de eerstvolgende werkdag als de overeengekomen dag van oplevering.
6. Opdrachtnemer heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het werk / de opdracht zal worden opgeleverd indien door overmacht, door voor rekening van de Opdrachtgever komende omstandigheden, of door wijziging in de overeenkomst dan wel in de voorwaarden van uitvoering, niet van Opdrachtnemer kan worden gevergd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.
7. Indien de aanvang of de voortgang van het werk wordt vertraagd door factoren, waarvoor Opdrachtgever verantwoordelijk is, dienen de daaruit voor Opdrachtnemer voortvloeiende schade en kosten door Opdrachtgever te worden vergoed.

IX. Opneming en goedkeuring.

A.: ter zake van een Opdrachtgever die beroepsmatig handelt:

1. Het geleverde en/of de verrichte werkzaamheden zullen in overeenstemming zijn met hetgeen in de desbetreffende overeenkomst is vermeld. Tevens dient de uitvoering door een vakbekwaam Opdrachtnemer in alle opzichten overeenkomstig de tekeningen en specificaties en/of ten minste gelijk aan door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever ter beschikking gestelde of getoonde monsters of modellen te zijn. Opdrachtnemer dient volledig in staat te zijn de prestaties te leveren voor het doel waarvoor het geleverde bestemd is, alsmede dient de (mate van) uitvoering daarvan te voldoen aan alle ten tijde van de

levering en/of bewerking geldende normen, wetten en overheidsvoorschriften, waaronder die met betrekking tot veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu.

2. Inspectie en/of goedkeuring en/of aanvaarding en/of termijnbetaling ontslaat Opdrachtnemer van iedere garantie of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de met hem gesloten, desbetreffende overeenkomst.
3. Indien Opdrachtgever zulks wenst, heeft hij het recht de zaken tijdens de bewerking, fabricage of opslag te bezichtigen en/of te beproeven. Opdrachtnemer zorgt in dat geval, dat Opdrachtgever ten behoeve van de bezichtiging en/of beproeving over zodanige faciliteiten beschikt, als redelijkerwijze door Opdrachtgever kan worden verlangd. Opdrachtnemer kan aan de resultaten van een dergelijke bezichtiging en/of beproeving rechten ontlenuen. De kosten van extra beproevingen zijn voor rekening van Opdrachtgever als blijkt dat de materialen in overeenstemming zijn met de vereisten uit de Overeenkomst: in het andere geval zijn genoemde kosten voor rekening van Opdrachtnemer.
4. Ingeval van afkeuring zal Opdrachtgever Opdrachtnemer daarvan onverwijld in kennis stellen.
5. Bij afkeuring van het materiaal en/of het werk of een onderdeel daarvan ontbeert Opdrachtgever het recht de betaling van de op het materiaal en/of het werk of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs of een gedeelte van een contractprijs op te schorten.

B.: terzake van een Opdrachtgever die niet beroepsmatig handelt (particulieren):

1. Aanvaarding en/of termijnbetaling ontslaat Opdrachtnemer van iedere garantie of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de met hem gesloten, desbetreffende overeenkomst. Indien Opdrachtgever de door Opdrachtnemer behandelde goederen in ontvangst neemt zonder enige inspectie, wordt Opdrachtnemer eveneens ontslagen uit enige cq. iedere aansprakelijkheid terzake.
2. Opdrachtnemer heeft het recht de door Opdrachtgever behandelde goederen te inspecteren alvorens hij tot inontvangstneming daarvan overgaat.
3. Bij grote cq. omvangrijke opdrachten geldt dat een redelijke termijn voor de dag waarop het werk / de opdracht naar de mening van Opdrachtnemer voltooid zal zijn, Opdrachtgever door Opdrachtnemer wordt uitgenodigd om tot inspectie van het werk over te gaan. De inspectie geschiedt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee

dagen na de hiervoor bedoelde dag. De inspectie vindt plaats door Opdrachtgever in aanwezigheid van Opdrachtnemer en strekt ertoe, te constateren of Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen uit de overeenkomst heeft voldaan.

4. Nadat het werk is geïnspecteerd, wordt door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer meteen medege-deeld, of het werk al dan niet is goedgekeurd, in het eerste geval met vermelding van de eventueel aanwezige kleine gebreken als hierna bedoeld, in het laatste geval met vermelding van de gebreken, die de reden voor onthouding van de goedkeuring zijn. Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende mededeling aan Opdrachtnemer is gedaan.
5. Wordt niet meteen na de inspectie een mededeling of het werk al dan niet is goedgekeurd aan Opdrachtnemer gedaan, dan wordt het werk geacht onverwijld te zijn goedgekeurd.
6. Geschiedt de inspectie niet binnen twee dagen na de in het eerste lid bedoelde dag, dan kan Opdrachtnemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot Opdrachtgever richten, met verzoek het werk binnen opnieuw twee dagen op te nemen. Voldoet Opdrachtgever niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de tweede dag na de in het eerste lid bedoelde dag te zijn goedgekeurd. Voldoet Opdrachtgever wel aan dit verzoek, dan vinden het vierde en vijfde lid overeenkomstige toepassing. In de in dit artikellid bedoelde situaties kan overigens nimmer sprake zijn van overschrijding van de oplevertermijn des Opdrachtnemer terzake een verwijt gemaakt worden.
7. Het werk wordt geacht te zijn goedgekeurd indien en voorzover de goederen door Opdrachtnemer worden opgehaald cq. door hem in gebruik worden genomen. De dag van ophaling cq. ingebruikneming van het werk of een gedeelte daarvan geldt als dag van goedkeuring van het werk of van het desbetreffende gedeelte.
8. Kleine gebreken, die gevoeglijk in de onderhoudstermijn kunnen worden hersteld, zullen geen reden tot onthouding van goedkeuring mogen zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan.
9. Met betrekking tot een heropneming na onthouding van goedkeuring vinden bovenvermelde bepalingen overeenkomstige toepassing.
10. De, al dan niet overeengekomen, oplevertijd eindigt te allen tijde bij oplevering.

X. Oplevering en onderhoudstermijn.

1. Het werk cq. de opdracht wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig artikel IX is of geacht wordt te zijn goedgekeurd. De dag, waarop het werk cq. de opdracht is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als dag waarop het werk cq. de opdracht als opgeleverd wordt beschouwd.
2. Opdrachtnemer is verplicht de in artikel IX letter B. lid 8 bedoelde kleine gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen. De onderhoudstermijn belooft 5 (zegge: vijf) kalenderdagen en gaat in onmiddellijk na de dag waarop het werk cq. de opdracht overeenkomstig het eerste lid als opgeleverd wordt beschouwd. Opdrachtnemer is verplicht gebreken, welke in de onderhoudstermijn aan de dag treden, zo spoedig mogelijk te herstellen met uitzondering van die waarvoor Opdrachtgever op grond van de in deze voorwaarden vervatte bepalingen verantwoordelijkheid draagt, of waarvoor hij op grond van de in deze voorwaarden vervatte bepalingen aansprakelijk is.

XI. Aansprakelijkheid na oplevering.

Na het verstrijken van de onderhoudstermijn is Opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen aan het werk cq. de opdracht, behoudens indien het werk cq. de uitgevoerde opdracht of enig onderdeel daarvan door schuld van de Opdrachtnemer of zijn leverancier een gebrek bevat dat door Opdrachtgever redelijkerwijs niet eerder onderkend had kunnen worden en Opdrachtnemer van dat gebrek binnen redelijke termijn na ontdekking mededeling is gedaan.

XII. Schorsing, beëindiging van het werk in onvoltooide staat en opzegging.

1. Opdrachtgever is bevoegd de uitvoering van het werk cq. de opdracht geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen die Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, worden als meerwerk verrekend. Schade, waaronder begrepen wordt de contractswaarde, die Opdrachtnemer tengevolge van de schorsing lijdt, dient hem te worden vergoed.
2. Indien gedurende de schorsing schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor de rekening van Opdrachtnemer, mits hij Opdrachtgever tevoren mondeling danwel schriftelijk heeft gewezen op dit aan de schorsing verbonden gevolg.
3. Indien de schorsing langer dan 14 (zegge: veertien) kalenderdagen duurt, kan

- Oprachtnemer bovendien vorderen, dat hem een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk cq. de opdracht wordt gedaan. Daarbij wordt rekening gehouden met op het werk aangebrachte en/of nog niet verwerkte maar wel reeds door Oprachtnemer ingekochte chemische stoffen.
4. Indien de schorsing van het werk cq. de opdracht langer dan een kalendermaand duurt, is Oprachtnemer bevoegd het werk cq. de opdracht in onvoltooide staat te beëindigen. In dat geval dient overeenkomstig het volgende lid te worden afgerekend.
  5. Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen. Opdrachtnemer heeft in dat geval recht op de aannemingsom danwel, in geval van een regie-overeenkomst, de contractswaarde, vermeerderd met de kosten die hij als gevolg van de niet voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de hem door de beëindiging bespaarde kosten. Opdrachtnemer zendt Opdrachtgever een gespecificeerde eindafrekening van hetgeen Opdrachtgever ingevolge de opzegging verschuldigd is.
4. Verrekening van meer- en minderwerk vindt in ieder geval plaats:
    - a. ingeval van wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering;
    - b. ingeval producten niet ontlast kunnen worden als gevolg van materialen die op een te hoge temperatuur gemoffeld zijn danwel te lang in de moffeloven hebben verkeer;
    - c. ingeval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
    - d. in de gevallen als bedoeld in artikel XII lid 1 en artikel XXI.
  5. Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft Opdrachtnemer recht op een bedrag gelijk aan 10% (zegge: tien procent) van het verschil van die totalen.
  6. Wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering zullen schriftelijk worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke opdracht laat de aanspraken van Opdrachtnemer en van Opdrachtgever op verrekening van meer- en minderwerk onverlet. Bij gebreke van een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op degene die de aanspraak maakt.
  7. Indien in de overeenkomst verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om de opdracht cq. het werk uit te voeren, zal verrekening plaatsvinden van de uit die afwijking voortvloeiende meer- of minderkosten.

XIII. Prijs / meer- en minderwerk.

1. Alle prijzen vermeld in de desbetreffende overeenkomst zijn niet onderhevig aan toepassing van enige prijswijzigingsformule. Tenzij in bedoelde overeenkomst dan wel deze Algemene Voorwaarden uitdrukkelijk anders is bepaald, kunnen zij omvatten, afhankelijk van de opdracht, onder meer de kosten van teken- en berekenwerk, al het benodigde materiaal, apparatuur en documenten, de kosten van inkoop transport, emballage, heffingen, belastingen (met uitzondering van omzetbelasting), verzekeringen, vergunningen, premies, materieel, toezicht, arbeid, certificering, reproductie, communicatie en alle andere zaken al of niet van tijdelijke aard nodig om de desbetreffende overeenkomst te voltooien, alsmede honoraria, en opslagen terzake algemene kosten, winst en risico.
2. Meerwerk en/of andere afwijkingen van de desbetreffende overeenkomst, ook wanneer het een bezuiniging of een verbetering betreft, worden uitsluitend in aanmerking genomen indien deze tevoren door Opdrachtnemer zijn aangemeld en schriftelijk door Opdrachtgever zijn opgedragen.
3. Meerwerk alsmede de prijs van de benodigde materialen dient bij voorkeur schriftelijk te zijn vastgelegd in de overeenkomst dan wel in een nadien door beide partijen ondertekend document.

XIV. Betaling in termijnen.

1. Indien betaling in termijnen is overeengekomen, zendt Opdrachtnemer telkens bij of na het verschijnen van een betalingstermijn de desbetreffende termijnfactuur aan Opdrachtgever toe. De door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verschuldigde omzetbelasting wordt afzonderlijk vermeld.
2. Opdrachtnemer is bevoegd het bedrag van een termijn op de factuur te verhogen met een kredietbeperkingstoeslag van maximaal 2% (zegge: twee procent). De toeslag wordt verschuldigd indien betaling plaatsvindt na de in het derde lid aangegeven vervaldag.
3. Betaling van een termijn dient plaats te vinden uiterlijk 30 (zegge: dertig) dagen na de dag waarop Opdrachtnemer de termijnfactuur aan Opdrachtgever heeft toegezonden.

XV. Eindafrekening.

1. Opdrachtnemer dient zo spoedig mogelijk na de oplevering de eindafrekening in.
2. De eindafrekening biedt een volledig overzicht van al hetgeen partijen over en weer ingevolge de overeenkomst verschuldigd zijn en waren. In de eindafrekening wordt daartoe, onder meer, opgenomen:
  - de aannemingsom
  - een specificatie van het meer- en minderwerk
  - een specificatie van al hetgeen partijen overigens op grond van de overeenkomst van elkaar te vorderen hebben en hadden.
3. Het bedrag van de eindafrekening wordt gevormd door op het saldo, voortvloeiend uit het in het vorige lid bedoelde overzicht, hetgeen reeds is betaald in mindering te brengen. De berekening van de door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer te vergoeden omzetbelasting geschiedt afzonderlijk.
4. Opdrachtnemer is bevoegd het bedrag van de eindafrekening op de factuur te verhogen met een kredietbeperkingstoeslag van maximaal 2% (zegge: twee procent). De toeslag wordt verschuldigd indien en voor zover de betaling plaatsvindt na de in het vijfde lid aangegeven vervaldag.
5. Betaling van het aan Opdrachtnemer verschuldigde bedrag van de eindafrekening dient plaats te vinden uiterlijk 30 (zegge: dertig) dagen na de dag waarop Opdrachtnemer de eindafrekening heeft ingediend.

XVI. In gebreke blijven van de Opdrachtgever.

1. Indien Opdrachtgever met de betaling van hetgeen hij ingevolge de overeenkomst aan Opdrachtnemer verschuldigd is in gebreke blijft, is hij daarover met ingang van de vervaldag de wettelijke rente verschuldigd. Indien na verloop van 30 (zegge: dertig) dagen na de vervaldag nog geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt de in de voorgaande zin bedoelde kredietbeperking met 2 (zegge: twee) procent verhoogd.
2. Indien Opdrachtgever niet tijdig betaalt, is het hierna terzake in artikel XX bepaalde van toepassing.
3. Indien Opdrachtgever een termijn niet tijdig betaalt, is Opdrachtnemer gerechtigd verdere uitvoering van de opdracht stil te leggen tot het moment waarop de verschuldigde termijn is voldaan, mits hij Opdrachtgever schriftelijk heeft aangemaand om alsnog binnen 7 (zegge: zeven) dagen te betalen en die betaling is uitgebleven. Het in de vorige zin bepaalde laat

onverlet het recht van Opdrachtnemer op vergoeding van schade, kosten en interessen, zoals be- en omschreven in artikel XX hierna.

4. Indien gedurende het op grond van het vorige lid stilleggen van verdere uitvoering van de opdracht schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor rekening van Opdrachtnemer, mits hij Opdrachtgever tevoren schriftelijk heeft gewezen op dit aan het stilleggen verbonden gevolg.

XVII. In gebreke blijven van de Opdrachtnemer.

1. Indien Opdrachtnemer zijn verplichtingen terzake van de aanvang of de voortzetting van het werk niet nakomt en Opdrachtgever hem in verband daarmee wenst aan te manen, zal Opdrachtgever hem schriftelijk aanmanen om zo spoedig mogelijk de uitvoering van het werk aan te vangen of voort te zetten.
2. Opdrachtgever is niet bevoegd het werk door een derde te doen uitvoeren of voort te (doen) zetten.

XVIII. Uitbesteding.

Indien Opdrachtnemer de levering / het werk na verkregen toestemming van Opdrachtgever geheel of gedeeltelijk opdraagt aan een derde, zullen Opdrachtgever en Opdrachtnemer de onderliggende tussen hen gesloten overeenkomst tussentijds en met wederzijds goedvinden geheel of gedeeltelijk eindigen. Nadat de in de vorige zin bedoelde beëindigingsovereenkomst is gesloten zal Opdrachtnemer nooit ofte nimmer – zelfs niet na daartoe schriftelijke toestemming van Opdrachtgever ontvangen te hebben – in een contractuele relatie met Opdrachtgever kunnen blijven ter zake van het specifieke project cq. werkzaamheden als omschreven en bedongen in de desbetreffende (alsdan: ontbonden) overeenkomst, opdat de opdrachtgevende Opdrachtnemer daarin de positie in zal (kunnen) nemen van Opdrachtgever en de derde die van Opdrachtnemer.

XIX. Facturatie.

1. De door Opdrachtnemer geleverde diensten zullen worden berekend tegen het tevoren schriftelijk overeengekomen uurtarief te vermeerderen met de in voorkomend geval eventueel daarover verschuldigde omzetbelasting en te vermeerderen met eventuele reis- en/of materiaalkosten dan wel tegen een door partijen overeengekomen totaalprijs te vermeerderen met de in voorkomend geval, eventueel, daarover verschuldigde omzetbelasting.

2. Ingeval van meerwerk is Opdrachtnemer gerechtigd de Opdrachtgever, naast de prijs van het oorspronkelijk overeengekomen werk, het meerwerk in rekening te brengen hetwelk – in aanvulling op het hiervoor in artikel XIII bepaalde – zal worden berekend aan de hand van het uurtarief van het oorspronkelijk overeengekomen werk en met inachtneming van verschotten (waaronder begrepen worden de ten behoeve van dat meerwerk benodigde en bij voorkeur schriftelijk overeengekomen materialen).
3. De prijzen en tarieven van de overeengekomen dienstverlening, meerwerk daaronder begrepen, van Opdrachtnemer luiden in Euro exclusief de in voorkomend geval daarover verschuldigde Omzetbelasting of andere belastingen, heffingen en rechten.
4. Indien na de datum van totstandkoming van de overeenkomst één of meer kostprijsfactoren een verhoging ondergaan, daaronder begrepen verhoging van de arbeidskosten of van materialen en indien Opdrachtnemer van oordeel is, dat de kostenverhogende omstandigheden zijn ingetreden, dient hij Opdrachtgever hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te stellen. Alsdan zal Opdrachtgever op korte termijn met Opdrachtnemer overleg plegen in hoeverre de kostenverhoging naar redelijkheid en billijkheid zal worden vergoed.
5. Onder de hiervoor onder lid 4. bedoelde kostenverhogende omstandigheden worden verstaan omstandigheden die van dien aard zijn, dat bij het tot stand komen van de overeenkomst geen rekening behoefde te worden gehouden met de kans, dat zij zich zouden voordoen en/of die Opdrachtnemer niet kunnen worden toegerekend en/of die de kosten van het werk aanzienlijk verhogen. Indien dergelijke kostenverhogende omstandigheden intreden heeft Opdrachtnemer aanspraak op bijbetaling.
6. Opdrachtgever is gerechtigd om, in plaats van in te stemmen met een bijbetaling of vergoeding als bedoeld in onderdeel 5. hiervoor, het werk te beperken, te vereenvoudigen of te beëindigen; alsdan zal het door Opdrachtgever verschuldigde naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld.
7. Indien Opdrachtgever van oordeel is, dat zodanige omstandigheden zijn ingetreden waardoor Opdrachtnemer de bij overeenkomst bedongen werkzaamheden niet kan verrichten, dient hij Opdrachtnemer hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te stellen. Alsdan zal Opdrachtnemer en op korte termijn met Opdrachtgever overleg plegen in hoeverre bedoelde werkzaamheden, naar redelijkheid en billijkheid weer kunnen worden hervat door Opdrachtnemer.
8. Opdrachtgever en Opdrachtnemer kunnen overeenkomen, dat betaling zal plaatsvinden bij elk uitgevoerd gedeelte van het werk na opnemings, waarbij rekening wordt gehouden met de waarde van materialen welke juridisch eigendom van Opdrachtgever zijn geworden en ook zijn verwerkt.
9. Reclamaties dienen binnen 2 (zegge: twee) dagen na ontvangst van het opgeleverde werk, te geschieden, terwijl de overeengekomen danwel in deze Algemene Voorwaarden genoemde betalingsconditie onverminderd zal blijven gelden.
10. De Opdrachtgever, die terzake beroepsmatig handelt, is verplicht in de overeenkomst te vermelden wie er namens hem tekeningsbevoegd is bedoelde overeenkomst met Opdrachtnemer namens een expliciet te noemen juridische entiteit van of vanwege Opdrachtgever te sluiten.
11. In aanvulling op het bepaalde in onderdeel 10. hiervoor, is Opdrachtgever tevens en zulks voor de duur van de overeenkomst, blijvend gehouden iedere mutatie in opdrachtverstrekking- en/of tekenings- en/of vertegenwoordigingsbevoegdheid tijdig en schriftelijk door te geven aan Opdrachtnemer.
12. Indien Opdrachtgever het bepaalde in onderdelen 10. en 11. hiervoor niet, niet-volledig en/of niet-tijdig aan Opdrachtnemer doorgeeft en/of onjuiste gegevens terzake verschaft, kan Opdrachtgever zich terzake nimmer op onbevoegdheid beroepen en zal de overeenkomst als juist en onbetwist te gelden hebben jegens Opdrachtnemer des als basis dienen om, onder meer, tot facturatie en inning over te gaan. Opdrachtgever zal in een dergelijke omstandigheid verplicht zijn de alsdan gefactureerde werkzaamheden ook binnen de gestelde termijn(en) te voldoen en verklaart hierbij uitdrukkelijk en integraal afstand te doen van het hem eventueel toekomende recht de betreffende factuur/facturen te betwisten en/of verschuldigdheid daarvan te ontkennen op grond van beweerdelijke onbevoegdheid tot het aangaan van de betreffende overeenkomst met Opdrachtnemer.

XX. Betalingsvoorwaarden.

1. Alle betalingen dienen te geschieden binnen 30 dagen (zegge: dertig) na ontvangst van de desbetreffende factuur/facturen van Opdrachtnemer.
2. Alle betalingen dienen zonder korting en/of schuldvergelijking of andere hoe ook genaamde compensaties te geschieden op de

door Opdrachtnemer aangegeven bankrekening. Uitsluitend op de in dit lid genoemde wijze verrichte betalingen hebben als bevrijdend te gelden.

3. Door het enkele verstrijken van een betalingstermijn is Opdrachtgever, zonder dat enige sommatie of ingebrekestelling is vereist, in verzuim. In dat geval zijn alle vorderingen, welke ook, van Opdrachtnemer op Opdrachtgever onmiddellijk opeisbaar. Opdrachtnemer is alsdan gerechtigd, buiten de hoofdsom en de overeengekomen vertragingsrente, van Opdrachtgever te vorderen, de wettelijke rente voor handelsovereenkomsten en alle incassokosten welke door niet of niet-tijdige betaling zijn veroorzaakt, zowel de gerechtelijke als de buitengerechtelijke kosten, welke door niet of niet-tijdige betaling zijn veroorzaakt (waaronder begrepen worden de gerechtelijke alsmede de buitengerechtelijke kosten). De buitengerechtelijke incassokosten worden, naar keuze van Opdrachtnemer, vastgesteld overeenkomstig het NVvR Rapport Voor-Werk II of de terzake vigerende tarieven zijdens de Nederlandse Orde van Advocaten.
4. De vordering tot betaling van de gehele verschuldigde som is in elk geval onmiddellijk opeisbaar bij niet of niet-stipte betaling van een overeengekomen termijn op de vervaldag, indien door of ten laste van Opdrachtgever faillissement of surséance van betaling is aangevraagd, wanneer enig beslag op goederen of vorderingen van Opdrachtgever wordt gelegd, in geval van een eenmanszaak wanneer de eigenaar/zaakvoerder overlijdt, in liquidatie treedt, en ook in geval van een natuurlijk persoon, toelating verzoekt tot de Wet Sanering Natuurlijke Personen, of onder curatele wordt gesteld of – voor zover Opdrachtgever een rechtspersoon betreft – wordt ontbonden. Het in de vorige volzin lijdt slechts uitzondering in het geval wanneer sprake is van een aannemingsovereenkomst waarbij overeengekomen betalingstermijnen dewelke nog niet opeisbaar zijn omdat de door Opdrachtnemer terzake geleverde prestaties nog niet zijn geleverd, in een dergelijke omstandigheid niet in rekening gebracht mogen worden.

XXI: Gewijzigde uitvoering.

Indien tijdens de uitvoering van het werk blijkt, dat het werk of een onderdeel daarvan door onvoorziene omstandigheden slechts gewijzigd kan worden uitgevoerd, treedt de partij die het eerst met deze omstandigheid bekend wordt in overleg met de andere partij. Opdrachtnemer wijst Opdrachtgever daarbij op de financiële consequenties. Een overeengekomen

gewijzigde uitvoering wordt als meer en minder werk verrekend.

XXII. Onmogelijkheid van uitvoering.

Indien de uitvoering van het werk onmogelijk wordt doordat de zaak waarop of waaraan het werk moet worden uitgevoerd tenietgaat of verloren raakt zonder dat dit aan Opdrachtnemer kan worden toegerekend, is deze gerechtigd tot een evenredig deel van de overeengekomen prijs op grondslag van de verrichte arbeid en gemaakte kosten. In geval van opzet of grove schuld van Opdrachtgever heeft Opdrachtnemer recht op een bedrag berekend overeenkomstig artikel XII lid 5.

XXIII. Geschillen.

1. Op alle tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever gesloten overeenkomsten is uitsluitend het Nederlandse recht van toepassing.
2. Voor de beslechting van geschillen – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – en voortvloeien uit een overeenkomst van opdracht tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever is uitsluitend de Rechtbank te Maastricht bevoegd van die geschillen kennis te nemen.

XXIV. Slotbepaling.

1. In geval van geschillen die tussen partijen mochten rijzen, prevaleren de bepalingen van de volgende overeenkomsten in onderstaande rangorde:
  - A. *de individuele overeenkomst tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer;*
  - B. *deze Voorwaarden.*
2. Deze voorwaarden zijn gedeponereerd ter griffie bij de Rechtbank te Maastricht, Nederland, en worden, voor zover zij niet reeds ter hand zijn gesteld, op eerste verzoek aan Wederpartij toegezonden. Van toepassing is steeds de laatst gedeponeerde versie c.q. de versie zoals die gold ten tijde van het totstandkomen van de desbetreffende Overeenkomst.